

[Kirsten Jacobsen]

Nu er det jo sådan, at alle rent faktisk i dette lovforslag har mulighed for at foretage om- og tilbygning, ikke med 20-årig løbetid, men med 30-årig løbetid. Det har alle mulighed for, hvis de kan betale ydelsen; deri er vi vel ikke uenige. Det, min idé går ud på, er, at den del af boligejerne, som har en høj ydelse, fordi de betaler annuitetslån og har haft lånene i 10 år eller i 15 år, og ikke har råd til at betale en højere ydelse – det har regeringen sørget for – hvis de fik en længere løbetid på deres lån, altså en omlægning af lånene, ville kunne igangsætte arbejder.

Dette lille, tekniske forslag er langt mere at betragte som et beskæftigelsesfremmende forslag. Det gælder for øvrigt også for tømrvirk-somheder; det er dem, som formentlig ville lave de fleste af disse udestuer. Det burde vel nærmest med de argumenter, jeg har hørt fra boligministeren tidligere, være nok til, at ministeren syntes, det var en god idé.

Men jeg vil afvise ministerens problemer med, at det skulle være vanskeligt administrerbart. Ministeren ved formentlig, at edb-maskinerne er opfundet. Rent bortset fra det vil det være kreditforeningerne, der skal påtage sig denne administration, og så får folk jo i det mindste noget for det administrationsbidrag, de betaler.

(Kort bemærkning).

Holger K. Nielsen (SF):

Jeg synes ikke, at boligministeren sagde noget forkert i sin afvisning af dette forslag. Men jeg synes alligevel, det er værd at sige, at lige-gyldigt hvad man gør for at få mere gang i beskæftigelsen og i byggebranchen, så har det da en forbrugsudvidende effekt og en effekt i forhold til betalingsbalancen. Det er jo derfor, vi laver disse ting, hr. minister, det er jo for at få mere beskæftigelse. Og det er derfor, vi har L 206, som vi skal behandle senere.

Ideen om at ændre på løbetiden for disse lån har den samme effekt. Derfor hænger det jo ikke sammen hos regeringen, når man med tilskudsordningen hælder en masse penge ud i mere eller mindre tvivlsomme projekter og man så afviser denne tanke med den begrundelse, at det vil have en forbrugsudvidende effekt. Ja, det vil det da, men det vil tilskudsordningen så sandelig også, og det vil enhver ordning, som sætter mere gang i byggeriet, som gør noget for at afhjælpe arbejdsløsheden.

Så jeg synes slet ikke, det er et argument, der kan tages alvorligt, især da ikke, når man i forbindelse med disse lånetidsomlægninger, uden at staten skulle poste penge i det, kunne få en effekt, der formentlig ville være lige så stor som den, L 206 har.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

§ 1, ændringsforslag nr. 2 om indsættelse af en ny paragraf, § 2 og ændringsforslag nr. 1 til titlen

vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

11) Anden behandling af lovforslag nr. L 205:

Forslag til lov om ændring af lov om leje, lov om midlertidig regulering af boligforholdene og lov om retsafgifter. (Tilbudspligt, forhåndsgodkendelse, gebyr, retsafgift m.v.).

Af boligministeren (Svend Erik Hovmand).
(Fremsat 16/5 91. Første behandling 22/5 91. Betænkning 24/5 91).

Der var stillet 18 ændringsforslag i betænkningen.

Uden for betænkningen var der ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer, ændringsforslagene og spørgsmålet om lovforslagets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Lissa Mathiasen (S):

Ligesom det forrige forslag, L 204, er dette forslag jo en del af en aftale mellem en bred kreds af partier her i Folketinget.

[Lissa Mathiasen]

Som jeg gav udtryk for ved førstebehandling, er det klart, at når der er tale om aftaler, er der nogle ting, man synes bedre om end andre i en sådan aftale.

Ved førstebehandlingen gav jeg netop udtryk for, at der var specielt ét element, som vi gerne havde været foruden, men som vi omvendt accepterede, da vi måtte betragte det hele som en helhed, og det var forslaget om at indføre et gebyr på 100 kr. for sager, der indbringes for huslejenævnene, og en retsafgift på 500 kr. for erhvervslejemaal.

Jeg skal her ved anden behandling ikke undlade at gøre opmærksom på, at for Socialdemokratiets vedkommende er vi meget, meget godt tilfredse med, at man nu fra regeringens side har accepteret, at det forslag bliver trukket. Vi advarede, og derfor er vi selvsagt meget tilfredse med, at det nu udgår af den del af pakken, der hedder L 205.

Holger K. Nielsen (SF):

Vi er også tilfredse med, at gebyrerne gik ud. Det viste sig jo under udvalgsbehandlingen, at der var en misforståelse mellem forligsparterne, kunne jeg forstå, med hensyn til, hvordan det skulle fortolkes, ligesom det kom frem, at grunden til, at man afskaffede gebyrerne i 1979, tror jeg det var, var, at de var særdeles bureaukratiske at administrere; så det var godt nok, at regeringen kom til fornuft vedrørende gebyrerne.

Så vil jeg godt lige advokere for de ændringsforslag, som SF har stillet, og som har at gøre med forhøjelser af satser for huslejestigninger, hvor der kræves erstatningsboliger og varslinger. Der vil jeg godt gøre opmærksom på, at de forhøjelser af satserne, der her er tale om, betyder, at lejerne stilles i en dårligere situation. Jeg synes, det skal siges til befolkningen, at det forlig, som også Socialdemokratiet har indgået, får som konsekvens, at lejerne stilles i en dårligere situation. Det er derfor, vi har stillet forslag om, at disse forhøjelser af satserne opgives.

Kirsten Jacobsen (FP):

De ændringsforslag, som boligministeren har stillet, er et udtryk for, at boligministeren også efter, at forliget var indgået, har ladet Socialdemokratiet føre pennen. De smågebyrer, som man havde fået vedtaget blandt forligsparterne, kom der nogle argumenter imod. Man

sagde, at på grund af, at de var så små, ville de ikke give noget provenu; det ville nærmere koste staten penge at opkræve dem. Og det problem er der jo to måder at løse på. Enten kan man gøre det, Socialdemokratiet har fået ministeren til at gøre, nemlig at fjerne gebyrerne, eller også kan man gøre det, som burde have været i ministerens og hans borgerlige kollegers interesse, nemlig at sætte gebyrerne så højt, at der i hvert fald kom nogle penge i statskassen.

Men når vi i Fremskridtspartiet øger gebyrerne gennem vores ændringsforslag, så er det ikke bare, for at gebyrerne skal have en sådan størrelse, at det hele ikke går til administration; så er det også, fordi det er u hensigtsmæssigt at have en masse klagesager, som er rene kværu-lantsager. En lejer skal betale 500 kr. for at klage, men når han ved, at hvis han vinder sagen, får han dem tilbage, så findes der ikke mange, som ikke er i stand til at betale et sådant beløb.

For erhvervslejerne går Fremskridtspartiets ændringsforslag ud på, at det skal være ligegyldigt, om det er erhvervslejerne, som klager over for høj husleje, eller det er erhvervsudlejer, der vil have højere husleje. Gebyret for at indbringe en sådan sag skal være ens for erhvervslejer og for erhvervsudlejer; det er rimeligt. Det er særlig rimeligt, når man ser, hvor mange erhvervslejerne der har misbrugt erhvervslejeloven til simpelt hen nærmest pr. automatik efter 12 måneder at kræve lejenedsættelse og også få det. Men også i dette tilfælde vil der kun blive tale om gebyrer på linje med dem, som udlejer betaler.

SF's ændringsforslag går ud på at fjerne den rimelige regulering, der er af satserne for, hvornår der skal varsles i forbindelse med forbedringer, og hvornår der skal stilles erstatningsbolig til rådighed. Det synes Fremskridtspartiet er en dårlig idé; det vil vi simpelt hen stemme imod. Så vidt jeg erindrer, har de satser ikke været reguleret siden 1984, og det er på tide, at de bliver sat op i takt med nutiden.

Jeg beder Tinget om at stemme for Fremskridtspartiets ændringsforslag. Jeg synes ikke, det skal være omkostningsfrit bare at klage over alting; det belaster retterne, og det har vi hørt i andre sammenhænge kunne medføre, at man måtte ansætte nogle flere. Man kan også begrænse sagernes antal, og det vil man gøre med Fremskridtspartiets ændringsforslag.

[Kirsten Jacobsen]

Så har Fremskridtspartiet to ændringsforslag, som går ud på at fjerne de regler i lovforslaget, som vil udvide tilbudspigten, og som vil kræve, at man skal have særlige vurderinger af ejendomme, hvis det er aktierne i en ejendom, der sælges, og ikke den fysiske ejendom. Det er så store og vidtgående ændringer, at vi synes, der bør ligge et langt større udredningsarbejde til grund. Og som man sagde forleden, da vi vedtog en anden lov, skal man ikke lovgive på baggrund af enkeltsager – heller ikke i dette tilfælde.

Jørgen Estrup (RV):

Under udvalgsarbejdet kom der åbenbart grus i maskineriet mellem forligspartierne, specielt mellem regeringspartierne og Socialdemokratiet, og derfor endte det jo altså med, at hele gebyrordningen falder væk med det ændringsforslag, som nu foreligger.

Fra radikal side har vi ingen principielle indvendinger imod, at der indføres en gebyrordning. Vi synes faktisk oven i købet, at det i visse tilfælde kan være ganske fornuftigt, men det er klart, at man skal tænke sig godt om med hensyn til, hvordan den indrettes, så byrden også placeres det rigtige sted, og det var åbenbart det, der ikke rigtig var sket mellem forligspartierne.

Det vil vi ikke blande os i, men vi vil på den anden side heller ikke lade det signal blive hængende i luften, at vi er imod en gebyrordning, og derfor vil vi undlade at stemme til de ændringsforslag, som boligministeren har stillet på det punkt.

Vi vil til gengæld stemme imod såvel Fremskridtspartiets ændringsforslag som Socialistisk Folkepartis ændringsforslag. Specielt om det sidste vil jeg sige, at jeg ikke mener, der er nogen stor lejerbeskyttelse, der bør varetages på det punkt; jeg mener faktisk, det er ganske rimeligt, at man nu foretager en vis justering i betragtning af, hvor længe satserne har været låst fast.

Endelig vil jeg blot sige, at vi som meddelt ved førstebehandlingen vil stemme for det samlede lovforslag, når vi når så langt, og at jeg som allerede annonceret ved L 204 vil bede om, at også dette lovforslag kommer tilbage til udvalget.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Ændringsforslag nr. 2
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 3
forkastedes, idet 6 stemte for, 104 imod.

Ændringsforslag nr. 4-6
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 7
forkastedes, idet 8 stemte for, 109 imod.

Ændringsforslag nr. 8
forkastedes uden afstemning.

§ 1 med den foretagne ændring
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 9
forkastedes, idet 10 stemte for, 110 imod.

Ændringsforslag nr. 10-12
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 13
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 14-16
forkastedes uden afstemning.

§ 2 med den foretagne ændring
vedtoges uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 18
forkastedes, idet 8 stemte for, 114 imod.

§ 3
forkastedes uden afstemning.

Ændringsforslag nr. 17 om, at § 3 udgår, var dermed vedtaget.

§ 4 og ændringsforslag nr. 1 til titlen
vedtoges uden afstemning.

Lovforslagets overgang til tredje behandling
vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Ivar Hansen):

Lovforslaget går herefter til fornyet behandling i udvalget.

Den næste sag på dagsordenen var:

12) Anden behandling af lovforslag nr. L 206:

Forslag til lov om statstilskud til forbedringsarbejder m.v. i helårsboliger.

Af boligministeren (Svend Erik Hovmand).
(Fremsat 16/5 91. Første behandling 22/5 91. Betænkning 24/5 91).

Der var ikke stillet ændringsforslag.

Lovforslagets paragraffer og spørgsmålet om dets overgang til tredje behandling sattes til forhandling under ét.

Forhandling

Holger K. Nielsen (SF):

En del af baggrunden for dette forslag er jo, at der er en katastrofal beskæftigelsessituation i byggebranchen. Vi er helt enige i, at den er katastrofal, og vil også godt være med til initiativer, der kan afhjælpe arbejdsløsheden i byggebranchen. Bl.a. derfor stillede vi forslag om en væsentlig forøgelse af den almennyttige byggekvote. Der er faktisk stadig væk behov for nybyggeri i dette land.

Vi har stillet forslag om forøgelse af byfornyelsesrammen. Der er i allerhøjeste grad brug for, at der bliver gjort noget ved de virkelig dårlige boliger, vi ved findes f.eks. på Vesterbro og andre steder her i København. Boligministeriet har opgjort, at der er et byfornyelsesbehov på ca. 100 mia. kr., og med det nuværende ambitionsniveau for byfornyelsen vil det tage ca. 40 år, før dette behov er afhjulpel.

Jeg mener imidlertid ikke, at dette lovforslag vil have nogen særlig stor virkning i forhold til beskæftigelsen. Der er tale om en konstruktion, hvor man får 40 pct. af lønudgifterne i tilskud, og sådan som vi ser det, vil det fortrinsvis hjælpe de mennesker, der har penge i forvejen, der har penge til at sætte noget i gang. Tilskuddet er alligevel ikke af et sådant omfang, at der vil blive sat særlig meget nyt i gang, som ikke alligevel ville være blevet sat i gang.

Jeg er ret sikker på, at effekten vil være, at de mennesker, der alligevel skulle have lavet noget, får nogle ekstra penge i posen. De får et ekstra tilskud fra staten, uden at det får nogen effekt i forhold til at sætte arbejde i gang, som ellers ikke ville være blevet sat i gang. Det er jeg ret sikker på.

Under alle omstændigheder er vi nødt til, også ud fra den katastrofale økonomiske situation, staten er i, at prioritere de offentlige midler, og vi er nødt til i boligpolitikken og på alle andre områder at prioritere, hvad vi vil bruge pengene til. Hvor er det mest rimeligt at bruge pengene? Hvor er den største effekt?

Jeg vil fastholde, at det er rimeligt at bruge penge på mere byfornyelse, og at det vil være helt rimeligt, at vi satser langt mere på at få forbedret de virkelig mange dårlige boliger, der findes i dette land. Men jeg synes ikke, det er rimeligt, at vi laver en så bred lovgivning som her, hvor man også giver tilskud til, at millionærerne i Hørsholm kan få noget mere udstyr i deres boliger.

Jeg har på fornemmelsen, at dette lovforslag i lige så høj grad er noget med, at regeringspartierne og CD vil tilgodese deres kernevælgere. Man har ikke ønsket at gå ind i en social vurdering af, hvor der er mest brug for en indsats, men vil tilfredsstille nogle kernevælgere.

Hvis man så endda kunne målrette det til energibesparende foranstaltninger. Partierne her i Folketinget taler tit om, at vi skal have en grøn politik og skal lave energibesparende ting. Vi har et udmærket CO₂-afgiftsforlig, hvorefter industrien får compensation, hvis den laver energibesparende foranstaltninger.

Jamen hvorfor kan man dog ikke følge den samme tankegang i boligsektoren, således at de mennesker, der virkelig laver energibesparende foranstaltninger, kan få tilskud? Nej, det er helt fraværende her. Man siger, at det vil være for bureaukratisk at administrere. Men sandheden er, at det forslag, man har fremsat her, i allerhøjeste grad vil være bureaukratisk. Der vil blive meget bureaukrati i administrationen af det.

Og så kommer vi til noget af det, som for mig at se virkelig forekommer at være et problem. Det er, at det under udvalgsarbejdet har været umuligt at få klare svar på, hvor grænsen ligger mellem såkaldt luksusprægede investeringer og ikke-luksusprægede investeringer, altså ting, der ikke kan få tilskud, og ting, der kan få tilskud.